[2018] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 776

ਮੰਗਮਲ @ ਥੁਲਾਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2009 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1933)

19 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018

[ਆਰ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 - ਧਾਰਾ 29-ਏ - ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਧੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਬਚਣ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1-ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡ ਗਏ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ - ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੰਡ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ - ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ - ਧਾਰਾ 29-ਏ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ - ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 1989 ਦੀ ਸੋਧ

ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 29-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਸੀ - ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ 1/2 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਵੀ 1/2 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ - ਹੁਣ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ - ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ - ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ - ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1989 ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮਿਲੇਗੀ।

XXXXXX

ਮੰਗਮਲ @ ਥੁਲਾਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ 777

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ: 1. ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪਿਤਾ 'ਟੀ.ਜੀ.ਬੀ.' ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 29-ਏ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਦੂ

ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। [ਪੈਰਾ 9] [783-C-E]

2.1 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 'ਟੀ.ਜੀ.ਬੀ.' ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਸੀ. ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, 'ਟੀ.ਜੀ.ਬੀ. ਨੂੰ 1/2 ਸ਼ੇਅਰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਵੀ 1/2 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ। ਹੁਣ 'ਟੀ.ਜੀ.ਬੀ.' ਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਬਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਵਿਧਵਾ ਭਾਵ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/4 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/8 ਹੈ।

ਧੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/4 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/8 ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਧੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/4 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/8 ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪੁੱਤਰ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/4 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/8 ਹੈ। ਇਹ 1/8 ਸ਼ੇਅਰ ਉਸ 1/2 ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 12] [784-E-H; 785-A]

XXXXXX

2.2 ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਭਾਵ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਉਸ ਦਾ 1/8 ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਧੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 1/8 ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/24 ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਧੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ 1/8 ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/24 ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪੁੱਤਰ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 1/8 ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/24 ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਹਿੱਸਾ: -

1. ਧੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਕੁੱਲ ਹਿੱਸਾ 1/8 + 1/24 = 4/24 ਜਾਂ 1/6 ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਧੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਕੁੱਲ ਹਿੱਸਾ 1/8 + 1/24 = 4/24 ਜਾਂ 1/6 ਹੋਵੇਗਾ।

3. ਪੁੱਤਰ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਕੁੱਲ ਹਿੱਸਾ 1/2 + 1/8 + 1/24 = 16/24 ਜਾਂ 2/3 ਹੋਵੇਗਾ. [ਪੈਰਾ 13] [785-B-E]

3. ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਉਸੇ ਰਕਮ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿਕਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੱਕ ਵਿਆਜ @ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਵਿਕਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਥੇ, ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. [ਪੈਰਾ 14] [785-F-H]

4. ਕੇਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। [ਪੈਰਾ 15] [786-A-B]

XXXXXX

ਮੰਗਮਲ @ ਥੁਲਾਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ 779

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫੁਲਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2016) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 36;** ਦਾਨਮਾ @ ਸੁਮਨ ਸੁਰਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਮਰ ਅਤੇ ਹੋਰ **2018 (1) ਸਕੇਲ 657 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.**

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ

(2016) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 36	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 10
2018 (1) ਸਕੇਲ 657	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 10

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1933

ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 18.09.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2006 ਦੇ ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 780 ਵਿੱਚ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੀ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੋਤੀ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਐਨ.ਡੀ. ਰਾਮ ਚੰਦਰ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਵਤੀ ਰਾਘਵਨ

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੁਨੀਤ ਕੇ.ਜੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੋਹਿਤ ਪਾਲ,

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਵਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਆਰ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ. 1. ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2006 ਦੇ ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 780 ਵਿੱਚ 18.09.2006 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

2. ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ: -

(ਏ) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਵਰਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਜੀ. ਬਾਸੂਵਨ (ਮੌਤ 29.12.1979) ਅਤੇ ਮਰਹੂਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁੰਦਰੀ (ਮੌਤ 22.07.1989) ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਮਰਹੂਮ ਟੀ.ਜੀ. ਬਾਸੂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਛੱਡੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2) ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ (ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 3) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ

(ਅ) ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ, ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(c) ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਕਤ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦਾ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

XXXXXX

(ਡੀ) ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 2003 ਦੇ ਓ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 202 ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2) ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਇਮਾਰਤ

ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ (ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 3) ਅਤੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸਨ

(ਈ) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੰਬੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 28.09.2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਜੋ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਕਠਪੁਤਲੀ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੰਡ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(ਚ) ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਉਧਗਮੰਡਲਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਗਏ। ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ 14.12.2005 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

(ਛ) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2006 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 780 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 18.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(ਜ) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

3. ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨੁਕਤੇ: -

4. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

XXXXXX

ਮੰਗਮਲ @ ਥੁਲਾਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ
[ਆਰ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.] 781

ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ: -

5. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਖੋਹਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

6. ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ: -

7. ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਸਮਝ ਹੋਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ. ਪਿਤਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਾਵ ਪਿਤਾ, ਦਾਦਾ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੱਕ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਂ, ਦਾਦੀ, ਚਾਚੇ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਰਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਨਮ 'ਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

XXXXXX

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਸਾਲ 1989 ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 25 ਮਾਰਚ, 1989 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1989 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਐਕਟ") ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

29-ਏ. ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਧੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ- ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,

(i) ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਹੁੰਦੇ ਜੇ ਉਹ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਣ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ: ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪੰਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁੱਤਰ:

(ii) ਅਜਿਹੇ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਧੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਨੂੰ ਜੋ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ, ਜੇ ਉਹ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਧੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੀ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ:

(iii) ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਔਰਤ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਸਹਿਭਾਗੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

(iv) ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1989 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹੀ ਧੀ 'ਤੇ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ:

(v) ਧਾਰਾ (ii) ਵਿਚਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਵੰਡ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1989 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

XXXXXX

ਮੰਗਮਲ @ ਥੁਲਾਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ
[ਆਰ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.] 783

8. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ? ਜੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹੋਰ ਨਿਰਣਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ. ਸੋਧ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਪੁਰਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

9. ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਣ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਵਰਗੀ ਟੀ.ਜੀ. ਬਾਸੂਵਨ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29-ਏ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਮੰਗਮਲ, ਦਾ ਵਿਆਹ ਸਾਲ 1981 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਦਾ ਵਿਆਹ 1984 ਵਿੱਚ ਜਾਂ 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 29-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ।

10. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ "ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਸਹਿਭਾਗੀ ਅਤੇ ਧੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ **ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫੁਲਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ,** (2016) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 36 ਵਿੱਚ ਇਸ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਏ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਸੀ:

23. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ 9 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਾ ਧੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਵੀ ਹੋਵੇ.....

(ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ੋਰ)

XXXXXX

ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਦੰਮਾ @ ਸੁਮਨ ਸੁਰਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਮਰ ਅਤੇ ਹੋਰ** 2018 (1) ਸਕੇਲ 657 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਧੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ 2001 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2005 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧੀ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ **ਦੰਮਾ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ 2005 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਧੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, **ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ)** ਅਜੇ ਵੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਧੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮਿਸਾਲ

ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਗੇ। ਜਲਦੀ ਹੀ, ਜੀਵਤ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਹੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ।

11. ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

<u>ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ: -</u>

12. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਰਹੂਮ ਟੀ.ਜੀ. ਬਾਸੂਵਨ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਸਵਰਗੀ ਟੀ.ਜੀ. ਬਾਸੂਵਨ ਨੂੰ 1/2 ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਵੀ 1/2 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ। ਹੁਣ ਸਵਰਗੀ ਟੀ.ਜੀ. ਬਾਸੂਵਨ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਵਿਧਵਾ ਭਾਵ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/4 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/8 ਹੈ।
ਬੇਟੀ ਮੰਗਮਲ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/4 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/8 ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਬੇਟੀ ਇੰਦਰਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/4 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/8 ਬਣਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਮੰਗਮਲ @ ਥੁਲਾਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ
[ਆਰ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.] 785

ਪੁੱਤਰ ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/4 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/8 ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ 1/8 ਸ਼ੇਅਰ ਉਸ 1/2 ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

13. ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਭਾਵ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਉਸ ਦਾ 1/8 ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬੇਟੀ ਮੰਗਮਲ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 1/8 ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/24 ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਬੇਟੀ ਇੰਦਰਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ 1/8 ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/24 ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪੁੱਤਰ ਟੀ.ਬੀ. ਰਾਜੂ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 1/8 ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/24 ਬਣਦਾ ਹੈ।

<u>ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਹਿੱਸਾ: -</u>

1. ਬੇਟੀ ਮੰਗਮਲ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਕੁੱਲ ਹਿੱਸਾ 1/8 + 1/24 = 4/24 ਜਾਂ 1/6 ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਬੇਟੀ ਇੰਦਰਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਕੁੱਲ ਹਿੱਸਾ 1/8 + 1/24 = 4/24 ਜਾਂ 1/6 ਹੋਵੇਗਾ।

3. ਪੁੱਤਰ ਟੀ.ਬੀ.- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਕੁੱਲ ਹਿੱਸਾ 1/2 + 1/8 + 1/24 = 16/24 ਜਾਂ 2/3 ਹੋਵੇਗਾ ।

14. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 03.04.1996 ਅਤੇ 24.08.1998 ਦੇ ਦੋ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਹੁਣ ਹੋਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਉਸੇ ਰਕਮ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿਕਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੱਕ ਵਿਆਜ @ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਵਿਕਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਥੇ, ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 12 ਅਤੇ 13 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

<u>XXXXXX</u>

15. ਕੇਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 1989 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi